

Denne søgbare PDF-fil er downloadet fra min personlige hjemmeside www.ronlev.dk.

Det er tilladt at dele PDF-filen med andre, da der ikke er ophavsret til titlen.

Besøg www.ronlev.dk. Måske er der andre af mine flere tusinde artikler og scannede bøger, der har interesse.

Mange venlige hilsener

Claus Rønlev

PERSONALHISTORISKE SAMLINGER

— GENEALOGISK TIDSSKRIFT —

UDGIVET

AF

TH. HAUCH-FAUSBØLL.

FØRSTE BIND

(1.— 4. Aargang 3. Hefte inkl.).

KJØBENHAVN.

PERSONALHISTORISK BUREAUS FORLAG.

A. ROSENBERGS BOGTRYKKERI.

1906.

To Hauch'ske Slægtbøger.

Ved **Th. Hauch Fausbøll.**

Som det synes, har der indenfor den Hauch'ske Slægt gennem flere Generationer været en levende Erkendelse af Sandheden i det gamle græske Ord: *Εἰσὶ τιμὰὶ γονέων ἐγγόνοις καλῶς θησανρὸς καὶ μεγαλοπρεπῆς*. Ikke blot have to af Slægtens Medlemmer i ældre Tid efterladt interessante og udførlige Slægtbøger, men i den nyeste Tid har tillige Direktør Adam Hauch gjort omfattende Studier særlig af trykte Kilder til Slægtens Historie, og efter hans Død 1893 har Broderen Bureauchef Vilh. Hauch fortsat og suppleret dette Arbejde. Væsentligst paa Basis af disse forskellige Optegnelser har Provst Vahl i første Hefte af sit fortjenstfulde Værk: »Slægtbog over Afkommet af Christjern Nielsen« meddelt en temmelig korrekt Stamtavle over hele Slægten, til hvilket Arbejde der her for at undgaa Gentagelser henvises.

Den ældste af de omtalte Slægtbøger er affattet af den senere Generalkrigskommissariatsdeputerede og Højesteretsassessor Bærthel Hauch i Aarene 1720 til 29. Det er en Kvarrbog, indbundet i brunt Læder, og den ejes nu af Optegnerens Sønnens Sønnedatterdatter, Forfatterinden Frk. Elisabeth v. Frisenberg. Foruden at indeholde en hel Del hidtil ukendte Oplysninger til Slægtens Historie har den særlig Interesse ved, at man her for første Gang støder paa Traditionen om Hauchernes udenlandske Adel, der endnu staar som et uopklaret, omtvisteligt Spørgsmaal.

Bærthel Hauch indtog ved sin Død en anset Stilling i Hovedstaden, som han ved mange Aars Udholdenhed og Energi havde tilkæmpet sig. De i hans Optegnelser indeholdte Leveregler og Ordsprog vise, at han har været stærkt paavirket af Tidens Pietisme. Han var nøjeregnende i Pengesager og havde Øje for, hvorledes han bedst og sikrest skulde anbringe sin Formue; det var da heller ikke

Smaasummer, han ved sin Død kunde efterlade sine Børn, uagtet han selv saa godt som intet havde modtaget i Arv efter sine Forældre, thi han havde mange Sødskende. Han var meget ærekær og ansaa det for bedre at give det første Ørefigen end selv at tage det, »men slaa Aldrig til med Næfven inden Kaarden er færdig«, siger han. Han formaner sine Børn at sørge for, at de altid er sirligt og ordentligt klædt, det er bedre at sulte end ikke at kunne passere for en »galant homme«. Af sin Slægt fortjener han at mindes med Taknemlighed som den, der først kastede Glans over Slægtens Navn. Han har hidtil været altfor upaaagtet, saaledes har man ganske overset den Betydning, hans Indflydelse har haft paa Brodersønnen, den senere General Andreas Hauchs Karrière.

Den anden Slægtebog er affattet af General H.s Søn, Kammerherre Georg Christopher v. Hauch, den slutter sig væsentlig som et Supplement til B. H.s Slægtebog, hvis Indhold den ofte ordret gengiver. Optegnelserne, der her ere tilføjede B. H.s i Parentés, ere nedskrevne paa løse Blade i Kwartformat, de ejes nu af Hr. Bureauchef Vilh. Hauch.

Georg Christopher v. H. skildres af Brodersønnen Carsten H. som »en noget karakterløs Mand med en temmelig indskrænket Forstand«¹.

Paa det mine Børen oc Deris afkomme kunde wide nogit af Deris forfæderis her Komst till denne Werden, Haver ieg willed meddeele Dennem denne efterretning. —

Mine Salig forfæderis Her Komme haver verit fra Østerrike unge fer 150 Aar siden, da 2de Brødere er Kommen ned till disse Lande dend eene nedsat sig udi Grefschabet Oldenborg dend anden her i Jylland, huoraf wi Danske Haucher ere Greene; Efter dend Relation Major Hauch fra

¹ Jvf. C. Hauch: Minder fra min Barndom og min Ungdom. S. 216.

Oldenburg¹, Som er Commendant paa Fleckerøen i Norge haver givet mig Skal Deris forfædere i Østerrige verit af fornemme Adelig Schlegt, Men Aarsagen huor fore de haver qviterit Østerrige war Hannem ubekiendt.

Min Salig fader Iørgen Iohansen Hauch er fød i Riibe, Haver haft 3de Brødere som i Deres Unge Aar qviterede Danmarch dend eene Reiste till Holland oc satte sig der dend anden till Engeland, Dend tredie till Strasborg, 3de søstere huor af een Blef her i Landet, De andre 2de ere kommen till Norge, Om Dennem alle haver ieg ingen efterretning.

Bemelte min Salig fader Kom i sine Unge Aar at Boe i Sindberg Sogen her i Iylland paa Holtum Kiergaard, huor hand Kom udi Egteschab med min Kiere nu Salig Moder Marn Knuds Daatter Klyne oc boede der till Deris døde Dag, Liger bege begravet udi Sindberg Kiercke, oc har ieg i Muuren over Deris hvile sted ladet opreise en Steen med Denne Grafschrift, giort af Mag: Laurs Fog udi Riibe —
saa Lydende —

Jeg er et Kiendetegn at Under Mulden findes
Dend Salig Hauches Been oc Elskede Mandindes
Som var i Egteskab ved Nie og Tredive Aar
Huis Nafn hos dette Folck i ære minde Staar
Af dette Egtepar som Greene ud af Stammen
de Danske Haucher har dér udspryng alle sammen
Dem Gunstig Læser ynsk Velsignelse af Gud
at dette Stamme Nafn sig vit maa brede ud —

Riibe d. 4 May 1717.

L Fog.

Bemelte mine Salige forældre Avlede sammen udi Deris Egteschab 6 Dreng og 4 Pige Børen Dend Elste levende

¹ Han er den eneste, der med Bestemthed kan henføres til den oldenborgske Linje. Forøvrigt formoder jeg, at flere danske Officerer af Navnet Hauch i det 17de Aarhundrede maa være af Slægten fra Oldenburg.

Broder hæder Iohannes Hauch paa Iuulingsholm, som Gud haver Welsignet med mange Smucke Børen baade Dreng og Piger [nemlig: 1) Kammer Raad og Amtsforvalter i Aalborg ved Navn Lars, gift med en Syster af Stiftamtmand Hauch i Viborg. 2) Provst Hauch i Ribe Stift 3) Capitain Iørgen Hauch, gift med Stiftamtmand Hauches Broders Enke, neml. Cancelli Raad Hauchs Efterladte paa Klarup Gaard saa og 2 Døtter Madam Clausen i Aalborg, og En som var gift med Regiments Qvarteermeister Thim, hvilken er død saavel som hendes Mand efterladende sig 1 Søn Lieutenant Thim ved det Sjællandske Infanteri Reg. — Kammer Raad og Amtsforvalter Lars Hauch avlede i sit Egteskab Conference Raad og Amtmand Hauch, saa og Sl. Oberstlieutenant Krebers¹ nu Sal. Frue, der som ugift haver været en Tid lang i mine Forældres Huus. — Provst Hauch efterlod sig en Søn, som boer i Friderichsborg. — Capitain Iørgen Hauch avlede i sit Egteskab en Daatter gift med Commandeur Capitain Hauch i Ribe, og følgende 4re Sønner: Capitain Johannes og Lieutenant Friderich Hauch, Begge ved det Holsteenske Regiment, Lieutenant Lars Vilhelm ved det Falsterske Regiment og den 4de, som er død, var Lieutenant ved Printz Friderichs Regiment.] Den 2^{den} Broder war Knud Hauch som blev først Regimentsquarteermeister ved det Fynske Reg^t oc siden Amptsforvalter udi Riibe, war udi Egteskab Med Salig Cammerraad oc Amptforvalter Christen Nielsen Foghs Daatter af Assens, som begge ere bort Døde uden Arvinger.

Ieg er dend 3de af Tallet oc lever udi Egteskab med

¹ Kreber, der tilhørte en anset Officérsslægt, havde — som ogsaa hos Vahl anført — faaet sin Afsked med Generalmajors Karaktér. Hans eneste efterlevende Barn med Christiane Frederikke Hauch: Datteren Elisabeth Marie, var Konventualinde i Støvringgaard Kloster og døde 1816, 20. Okt. i Kjøbenhavn (begravet 25. Okt. i St. Petri tyske Kirke). Hendes eneste Arving var daværende Kammerherre og Oberst ved Kongens Reg. Christoph Daniel Kreber f. 1755, 1. Okt. † 1840, 5. Dec. som Generalmajor (jvf. Forseglingsprotokol Nr. 1, 17. Statskalenderen for 1816 og Richters Landmilitæretat).

en Daatter af Salig Borgemester Jens Erichsen af Ottense, er af Gud Naadelig Velsigned med mange Kiere Børen. [Var Stiftamtmand Hauchs Fader, saavel som til, Cancellie Raad Hauch paa Klarup Gaard og Kammer Raad Lars Hauchs Frue. — Af Cancellie Raad Hauch paa Klarup Gaard hans Børn lever Justitsraad og Landstingshører Hauch i Wiborg, og nuværende Frue Jespersen paa Schaungaard.]

Dend 4de min Broder war Christopher Hauch som vide haver Vandret Werden om, Døde 1718 Till Petersborg, war Søe Capitain udi Czarens tieniste¹ [men tog et Løfte af sin Hustru, at saasnart han var død, skulde hun sende deres 2de Sønner Jørgen og Andreas (min nu Sal. Fader) til Aalborg til hans Broder Amtsforvalteren, som ogsaa skeedte, uagtet Czaren tilbød strax at vilde tage disse 2de Sønner som pager hos ham. Min Sal. Farbroder Jørgen skal have tjent i den danske Marine og er forgaaet med et Skib.] efterlod sig 2de Sønner Jürgen og Andreas Haucher, som er hos mig till Arvedeel efter dend Salig Broder.

[1708 d. 27de Martii blev min Sal. Fader fød i Ingermanland.

1718 Kom efter min Farfaders Død i sin Farbroders Huus i Aalborg, hos daværende Krigsraad og Amtsforvalter Hauch (et andet Sted tilføjer han:) og nød der meget godt².

1725 Blev Cadet ved Liv Garden til Fods.

1727 d. 6te October bestilt til Second Lieutenant ved det Siælandske gevorbene Infanterie Regiment.

¹ At han har indtaget en anset Stilling blandt sine Landsmænd kan blandt andet ses deraf, at han 1710 var Medlem af Kirkeraadet for St. Petri Menighed (Büsching: Geschichte der evang. luth. Gemein. im russischen Reich).

² 1724, den 12. Sept. blev han immatrikuleret ved Kjøbenhavns Universitet, han kaldes da »Petriburgensis«, og det siges om ham, at han var en »nobilis juvenis, Græce et Latine doctus« (Birket Smith: Kjøbenhavns Univ. Matrikel).

- 1730 d. 6te Martii ansat som Second Lieutenant ved Liv Garden til Fods.
- 1731 d. 31te December erholdt han et Compagnie i det Siellandske gevorbene Regiment til Fods.
- 1735 Var som Capitain paa en Krydstour paa Orlog Skibet Prinsesse Charlotta Amalia under Commandeur Hoppes Commando og siden under Comand. Rostgaards Commando.
- 1737 } Bivaanede Krigs Operationerne ved den Kejserslige
1738 } Armee i Ungarn mod Türkerne.
- 1739 d. 11te Mai bestilt til Major af Infanteriet.
- 1742 Bivaanede Krigs Operationerne i Finland.
- 1743 d. 15de April bestilt til Oberst Lieutenant.
- 1745 } Bivaanede Krigs Operationerne ved den Kejserslige
1746 } Armee i Braband tillige med durchl. Printzerer af
Benern, og var hos Fyrsten af Waldeck som General
Adjutant.
- 1746 d. 14de September bestilt til kongel. General Adjutant.
- 1747 d. 18de April virkelig Oberstlieut. ved det nye oprettede Falsterske Inf. Reg.
- 1748 Fra d. 27de December til d. 27de Januar 1749 i 32 Dage i Kongel. Ærinde reist til Christiania og tilbage.
- 1750 d. 4de Martii bestilt til Oberste af Infanteriet.
d. 10de Juni holdt Bryllup med min nu Sal. Moder Sophia Stürup, en Daatter af General Stürup, og i dette Aar optaget i den danske Adelstand.
- 1752 Reiste efter Kongel. Allerhøyeste Ordre til Norge for at være overværende ved General Mynstringen og visitere de samtlige Norske Fæstninger.
- 1755 d. 19de Juni bestilt til General Major af Infanteriet.
- 1756 d. 12te August bestilt til Chef for hans Kongel. Høyhed Kronprindsens Regiment og tillige forundt Prædicat som hans Kongel. May^{ts} første General Adjutant.
- 1760 d. 15de Februar dør min Moder i Barsel Seng med

- min Broder Johannes nu værende Kammerjunker og Auscultant i Rentekammeret.
- 1762 Benaadet med Dannebrog-Ordenen.
d. 24de April Gifter sig anden Gang med afgangne Staldmester von Staffeldts efterladte Enke Frue Anna Cathrina, fød von der Maase, hvilken min nu levende kjere Moder i ingen af hendes Egteskaber haver havt Børn, men derimod viist sig som den beste og ømeste Moeder imod mig og Sydskende.
- I Novbr. faaer min Fader (som Commandant i Kjøbenhavn) kongel. Ordre at stille Tumulten paa Comødie Huset, hvorved 2de Studiosi Aspern og Krog bleve arresterede og siden bragte til Citadellet.
- 1763 d. 28de October udnævnt til Deputeret og tillige Ober Krigs Secretair i General Krigs Directorio.
- 1765 d. 16de Januarii ud af General Krigs Directorio og blev General Lieutenant med Anciennitet af 21de Martii 1764 og tillige Commandant paa Cronborg.
- 1766 d. 5te Martii for 2den gang udnævnt til Deputeret i General Krigs Directorio, men gik d. 11te September ud igjen efter gjordt allerunderdaningst Ansøgning og reiste til Cronborg.
- 1767 d. 10de December, for 3die Gang udnævnt til Deputeret i General Krigs Directorio, og blev deri til
- 1770 Da han i September faaer Kongel. Ordre at gaa ud deraf, og forføye sig til sin Commandantskab paa Cronborg, hvor han
- 1772 igjen giver Leilighed ved alle Pligters Paaagtning at udviise sin Fliid og Iver i sin Konges Tjeneste, ligesom han og ved Aarets Udgang bliver i Kongel. Ærinde sendt til Sverrig.
- 1773 I Martii faaer Kongel. Befaling atter for 4de Gang at indtræde som Deputeret i General og Commissariats Collegio.
- 1774 d. 21de October bestilt til General af Infanteriet.

- 1781 I Julii erholdt efter gjordt allerunderdanigste Ansøgning sin Afsked i de allernaadigste Udtrykke.
- 1782 d. 19de Mai 1ste Pintsedags Morgen Kl. imellem 5 og 6 blev min kiere og inderlig elskede Fader i den af ham saa længe forønskede Hviles første Øyeblikke, efter en kort udstanden Sygdom kaldet ind i Evigheden, og skjøndt Dødens Budskab var hannem da saavel som os andre høyst uventende, traf Samme ham ei ubereedt eller derover forferdet an, da han i hands gandske Liv derpaa havde beredt sig.

Apocal. XIV. 13.

Salige ere de som døe i Herren,
De hvile af deres Arbeider,
Men deres Gjerninger følge med dem.

Min Fader avlede i hans første Egteskab med min Sal. Moder Sophia Styrup 8te Børn, nemlig 2 Døttre og 6 Sønner, hvoraf 1 Daatter og 1 Søn Vilhelm Andreas ere i deres Barndom bortdøde. De øvriges Navne ere følgende:

Jeg, Georg Christopher er den ældste, fød 1751; nu Kammerherre og Told Kæmmereer ved Øresund.

Christian, fød 1752, død i Januari 1782 paa den franske Admiral Grasses Skib i Søeslaget med den engelske Admiral Hood ved Øen St. Christoph, var Kammerjunker og Capitain Lieutenant ved den danske Marine.

Friderich, fød 1754, nu Kammerherre og Stiftamtmand i Norge, over Bergens Stift siden 1790.

Adam Wilhelm, fød 1755, nu Kammerherre og Staldmester og Major ved Garden til Hest.

Sophia Margarethe, fød 1757, gift i 1778 med Kammerh. Oberst Moltke.

Johan Christian, fød 1760, nu Kammerjunker og Auscultant i Rentekammeret. Siden 1790 Amtmand i Norge.

Min Fader ligger begravet i Ondløse Kirke paa Kongsdahls Gods. Paa hans yderste Kiste, som er af Steen, er efter min Sal. Faders i levende Live givne Befaling bleven ind-

gravet hans Navn, Charge, Føds- og Døds-Dag og det Sprog Luc. I. 46. 47.: Min Sjæl ophøyer Herren, og min Aand glæder sig i Gud, min Frelser.

Paa Liigpladen paa den inderste Kiste staaer følgende som af mig er forfattet, dog af Hr. Major Bruun efter tjenstligst Anmodning lidt forandret og forbedret:

Her
 Gjemmes de Jordiske Levninger
 Af
 Høy og Velbaarne
 nu Salige
 Hr. Andreas Hauch,
 General af Infanteriet og Ridder af Dannebrog Ordenen
 Fød d. 27de Martii 1708 Død d. 19de Mai 1782
 Indgik Egteskab
 Første gang d. 10de Juni 1750,
 med Frøken Sophia Styrup,
 ældste Daatter af Afgangne Hr. General Styrup,
 udi hvilket Egteskab
 Han avlede 8te Børn, Hvoraf de 5 nu levende, samt
 Sviger Søn og 3de Daatter Børn
 Hoyligen sørge over Tabet af den Kierligste Fader.
 Anden Gang d. 24de April 1761
 Med
 Afgangne Hr. Kammerherre og Staldmester Staffeldts
 Enke Frue, Nu Sørgeligst Efterlevende
 Frue Anna Cathrina von der Maase
 som stedse
 prøvet i Lidelsers Skole, har været sin Gud Troe
 og i Ham alleene søger Lægedom for det dybe Saar hun
 fik ved 2de saa nøye foreenede Hjerters Adskillelse og
 Dødens Bud
 Til
 En af Landets Ældste, med Krigens Farer i fremmede
 Lande forsøgte Stridsmand

Han begyndte Krigs Tienesten som Tienestgiørende
Cadet under Hs. Mt Kong Fridrich den 4^{de}s Garde
Blev

1727. Second Lieutenant, 1731. Compagni Cheff.

1739. Major. 1743. Oberst Lieutenant. 1746. Kongl. General
Adjutant. 1750. Oberst. 1755 General Major. 1756 1ste Kongl.
Gen. Adjut. 1761. Ridder af Dannebrog. 1764. General
Lieutenant og 1774 General.

Indsigt og utrættet Fliid,

Reedelig Iver og Nidkiærhed for Kongen og Fædreland,
erhvervede Ham 4re Kongers Naade

Og Ophøyelse fra et til andet Æres Trin

Ærlighed og Goddædighed forskaffede ham Mængdens
Bifald,

Venlighed og Munterhed i Sølvs Graa Alder gav ham
endog hos Ungdommen Behag

Kierlighed, Omhue og Uegennyttig Venskab
gjorde Ham til

Den beste Mand, Fader og Ven

For Hvilket alt Han Nu

Men især

For Hands Hengivenhed til Gud i Hierte, Siæl og Sind

Nyder Evig Glæde i Frydens Boliger

og istemmer Lovsangen

Luk. I. 46. 47.

Min Siæl ophøyer Herren og min Aand

Glæder sig i Gud min Frelsere]

*

*

*

De andre 2de mine Brødere er ud i Ungdommen bort
Døde. Af mine 4re Søstere lever alleene dend Elste Appo-
lone Iørgens Daatter Hauch, som er Gift oc Boer udi
Schanderborg. — Efter min Salig Moders Død Kom min
nu Salig Fader i Egteskab med Iohanne Peders Daatter
Avlede med Hinde en Søn, Navnlig Peder Hauch som er

her udi Aalborg hos mig¹ oc er min Salig fader derefter død Aar 1709 d. 4 Janv:

Hvad min egen opkomst oc levned i denne Werden anbelanger

Da er ieg fød af bemelte Erlige oc Christelige forældre udi Holtum Kiergaard Aar 1671 d. 20 Octobr. En Syndag en time før Aften, Huor efter mine Kiere forældre Haver ladet mig indpode udi Herrn ved dend Hellige Daab udi Sindberg Kiercke er derefter i min Ungdom Holt till Scholen udi Weile oc Riibe till 1688, Da ieg kom till Sal: Iustits Raad Worm i Riibe oc war i hans Huus toe Aars tid. 1690 Reiste ieg med mine Kiere forælderis willie till Kiøbenhavn for at søge min Lycke der, Huor ieg kom paa General Commissariatet ved Pennen udi herr Iustits Raad Seidelins Contor indtill in January 1692 Da ieg kom till Sallig Otto Pedersen Himmelstrop² som dend tid var Krigs oc Landcommissaire udi Fyen oc Langeland, — Huor ieg forblef till 1te May 1700, Da ieg tog tjeneste hos Herr Baron Holck som forwalter over Friherskabet Holckenhavn³, Huor ieg alleene forblef till A^o 1701 d: 27 Oct:⁴ Da Hans Kongl: May: Allernaad: Beskicket mig till at vere Regiments-
 quartermester ved Hans Kongl: Høyhed Prince Christians Regiment. A^o 1704 Kom ieg udi Egteschab med min Kiereste Elisabeth Westengaard, som var een Daatter af lens Erichsen øverste Borgemester udi Ottense oc stod woris Brøllup paa Hollufgaard i fyen Dend 28 May Samme Aar. — A^o 1710⁵ Blef ieg efter Kongl. Allernaadiste Befalling

¹ Bærhtel Hauchs Hjem i Aalborg synes i det hele taget at have været Slægtens Tilflugtsted; foruden de allerede nævnte Familiemedlemmer opholdt endvidere Brodersønnen Jens Hauch fra Jullingsholm sig der, idet han var Kontorist paa Amtstuen.

² Han blev siden gift med Bærhtel H.s Svigermoder, Borgmester Jens Erichsens Enke.

³ Hvor han selv var Forvalter, blev hans Søn Jens Erich senere Svigersøn

⁴ Ifg. Militæretaterne i Rigsarkivet var det den 8. Okt.

⁵ Det var 1711, 9. Feb. (Militæretaterne).

taget fra Cron Printzen Regiment Oc Maatted antage Grenadeer Guarden som Regimentsquarteermester. — Aar 1711 in Octbr udi Beleiringen for Stralsund Beskicket Hans Kongl: May^t mig Allernaadigst till at vere Krigs Commissaire ved Armeen, Udi hvilcken tieniste ieg med stor Møye hauer Continuered, udi Pommern Samme Aar, Siden udi Stift Bræmen oc for Hamborg 1712, Dernest dend 20 Decembr: dito Aar ved dend U-lyckelig Bataille for Gadebusk, efter samme ieg af Hans May^t Nye Aars Aften blef forschicket till Wismar for at efter see hvis af dend Danske og Saxiske Armée var Blevn fangen oc Besørge Deris fophlegning — Der efter 1713 i Holstein udi de Trouble tider, Da baade Svenske, Czariske og Saxiske Trouper var der i Landet, som gaf mig megit af fortræd oc Arbeide, indtil d: 22 May samme Aar, Da Hr: feltmarckal Steenbock Capitulered oc gaf sig med dend Helle Svenske Armé fangen; siden udholdet ved Bloquaden for Tønningen till dends overgang d: 10 febr: 1714, Oc der paa fulte Armeen 1715 igien till Pommern indtill Stralsunds overgang d: 24 Decembr: Samme Aar, Da ieg der efter gick med Armeen i dend Haarde Winter tillbage till Holstein, Huor wii icke saa snart war ankommen førind der kom Allarm at Swensken stoed med nogle 1000 Mand i Skaane oc ved Winterns Continuation wille giøre Landgang udi Sielland, Der over eendeel af Armeen uden hvile in January 1716, som ieg var beordret at følge, jilig maatte Marchere till Fyen oc Sielland, for at hindere fiendens forseet; Men som Wintern mildedes oc lissen forgick kom Troupperne icke Lengere som udi fyen, huor fra de blef beordrede at Marchere tillbage i Deris Winter Quarteer. — Derpaa blef Ålting paa Nye Præparerede Till Landgangen paa Skaane 1716, I midlertid som samme gick tillbage oc blef till intet, oc Swensken Wintern derpaa indfalt i Norge maatte ieg till alle Sø stederne i Lylland oc i Dend Haarde Winters tid udpræsse Skibberenne at Transportere Proviant oc Magazin Korn till Norge, i hen seende Fæst-

ningerne derpaa Havde stor Mangel, Huilken forretning oc war dend sidste for mig som Krigs Commissaire wed Armeen — Saa som Hans Kongl. May^t derpaa Allernaadigst in Juny 1717 forloved mig at Reise till Ambtsforwalter tienisten, som Hans May^t forhen Havde givet mig, Her udi Aalborg, efterat Hans Kongl: May^t tillige Allernaadigst Havde beskicket mig till at were Krigs oc Land Commissaire udi Aalborg oc Wiborg Stifter udi Sallig Cancellie Raad Nissens sted, Huor paa Hans May^t oc Allernaadigst 1718 Benaadet mig med Carecter af Krigsraad. Oc om indskiønt mange farligheder, Hunger oc frost u-sigelige møye oc Arbeide, Pæst oc andre Smithsomme Sygdomme mangel gang baade i Skaane, Pommern, Bremen oc Holstein, Det første beswerget mig det andet fult mig i Hælene, Saa har dog Gud naadeligen sørget for mig at ingen Kuld eller Arbeide Hauer werit mig for stoer, ingen Suigdom Kommed mig for nær, Dend Norske Krig, saawel som Embarquering oc Debarquering ved Fladstrand 1717: 1718 og 1719 Hauer oc skaffedt mig mangel fortrædelig Dag oc Natt, Men Gud were loved, Det er alt sammen vel overstanden, oc ieg sider nu oc æder mit Brød med Roelighed Hos min Kiere Koene oc mange Smucke Børn i glæde oc fornøyelse saalenge Det er dend goede Guds guddommelige willie — Hannem Were ære oc Priis Lov oc Tack ævindeligen — Amen —

Aalborg Dend 2^{den} January Anno 1720. --

(Herefter halvanden Side blank.)

Icke for at Roose mig Thi ieg Hauer intet uden det Gud Har givet mig, Men for att opmontere mine Børn at de icke skall forglemme at giøre gott, Naar De formaaer det, Har ieg dette optegnet

A^o 1717 Gived till Guarnissons Kiercken udi Kiøbenhafn Et Paar Sølfve Lysse Stager till Alterit, som ieg Lod giøre ved Krigsraad Folsack oc Kostet mig første Kiøb udi Lybeck 238 Rdlr. 28 Sk.

A^o 1721 Haver ieg ligeledes till Guds Ære ladet Altertaulen her i Wor Frue Kiercke Rennovere oc forgyldte, oc

Der forre betalt Schildern Iens Thrane 200 Rdlr. foruden anden om Kostning med de 2de Bleck lamper oc Deslige over 10 Rdlr. Des uden givet Thrane Self, oc 2de Maller Dreng fri Kost medens Arbeidet paa Alter Taulen varede udi 9 Ugger, Regnis ickun — 20 Rdlr. — Till sammen 230 Rdlr. Paa samme Alter Taule, Har Hr: Assessor Magister Sixtus Aspaek Giort nest Staaende Vers

Guds Alter Taule Smittet stod, oc som i Sørges Klæde
 Af tændte Lyse Smøg oc Sod, om sider Kom dend Glæde,
 At Krigsraad Hauch lod dend i Aar, Samt Hans Vel-
 byrdig Frue

Elisabetha Vestengaard, forgyldte som en Lue
 Oc som det Gud til Ære Skeer, til Smycke for Hans Tempel
 Saa Sette Gud, som det selv seer, paa Dem sit Naade Stempel
 S. Aspach 1721. —

(Herefter 18 blanke Sider.)

(Fortsættes.)

To Hauch'ske Slægteböger.

Ved **Th. Hauch Fausbøll.**

(Sluttet.)

Mine Børn som allerede ere føde oc lever saa lenge at de kand giøre forskeel paa ondt oc gott Giver ieg denne lære

1. Skall de tacke Gud for alle ting som **Hand Haver** giort oc skabt **Meeniskan** till **Nytte** men fornemmelig fordi **Hand** har givet os sin **Søn Iesum Christum** till en forsooning for vore **Synder**, oc dernest
  1. at de ere føde af **Ærlige** oc **Christelige** forældre
  2. **Med Sunde** oc **fridsche Lemmer**, at de icke er **Døve** eller **Domme**, **Halte** eller **Blinde** —
  3. At De ere føde udi **Disse Lande**, **Huor Gudsord Prædikes** oc læris **Puurt** oc **Reent** —
- 2^{det} Skall De beflitte **Dennem** paa, at efter som de ere føde af **Christene** oc kaldes af det **Navn**, at de icke **Bærer** det **forgieves**, **Men Alle tider** **Øve** **Dennem** udi **Christelige Dyder** oc **Gierninger** som **Kand svare** till **Navnet** —
3. Som **Ungdommen** **Prisser Alderdommen**, saa skal **Deris** **begyndelse** oc **Ende** were **gudelig**, **Deris frem wegst** **formeeris** med **oprigtighed** oc **Deris Alderdomb** **Prydes** med **Gudsfrøgt** oc **Ærlighed**, **Saa gaar** det **Dennem** **aldrig ilde** —
4. Som en **Fader Priises** **Lyckelig** der **Haver** mange **Sønner**, at **forstaa goede** oc **Skickelige**, **Der** **kand side** om **Hans Bord** som **Ollie greene**, **Saa** **kand Mange** **Brødre** **glede** **Hver andre**, **Naar** de **frøgter** **gud**, **Hielper** **Hver andre** **ingenlunde** **misonder** **Hin anden**, **Men** udi **Liv** oc **Død** i **Kaars** oc **Trengsel** **Deeler** **Med** **Hin anden** oc **oprectig** **ælsker** **Hver andre** —
5. Lige som det er **Billigt** at **Et Meeniske** som **Gud Haver** **betroed** et **gott Pund** icke **bør** at **nedgrave** det i

Iorden, men bruge det till Guds oc Meeniskens nøtte, Saa skall enhver af mine Elskelige tage sligt iagt, Ieg vil sette Eder Exempel, Min fader Havde mange Børn oc icke middel at lade os Lære megit, men alleene at Læse oc Skrive, Derpaa sente Hand os Blant fremmede folck at tiene woris føde oc noere os med Gud oc Æren, wed Hans forsiun oc naade sampt dend liden Lærdom er ieg bleven det ieg er Giør Gud det nu saaledis at ieg Kand lade Eder lære Meere, Hielpe Eder paa Wejen till Dyd oc Skickeligheder, saa tacker Hannem derfor, oc betenker Min fader er kommen saa vit ved sin liden Lærdom, Hand har ladet mig Lære Meere, Huor fore ieg bør lege wind paa at fuldkomme Det goede mine forældere har begynt, thi vid, est du fød af en bonde bør dend samme stræbe at blive nogit meere, er Du fød af meere skal du stræbe alt videre frem, thi det er skammelig om nogen skulle faa Aarsag at sige denne er fød af ærlige folck af yperlige forældre af dend eller dend Stamme, men See Huilcken et føe nød et liderlig skarn som ej er wærd at bære sin faders Nafn, tenck Hvad det var skammelig at Høre baade for Gud oc Meeniskan Dog vider der Hos mine Børn, tragter aldrig efter Høyere ind i forstaar, oc om Gud giver Eder Lycke i Werden oc ophøyer Eder till Ære oc Rigdom, saa har i allernøyst Aarsag at bede Gud om Hielp, thi faar Du Lycke oc Rigdom faar du oc Gierne mange Fiender oc u-wener, ja dend største Fiende bliver det eget Kiød oc blod som vil oplbæse dit Hierte at du bliver Stolt oc Hoffærdig, Scheer det, saa est du af gud oc Meeniskan forkast oc forlat, Der imod io høyere du bliver jo wenligere skal Du vere saavel mod dend fattige som dend Rige, Kand du icke altid giøre gott eller Hielpe dend nød trengende i Hans ansøgning, saa Trøste Hannem med goede ord, oc forsickring om anden leilighed falder du gierne

- wil hielpe Hannem oc lad aldrig nogen gaa bedrøved fra dig, saa bliver gud dig naadig oc andre samt yppere Folck misunder Dig icke Heller din Lycke —
6. For at kand erlange Et Røgte Dydefuld oc beholde et legme sund og karsch
 schal du for alle ting Dyrcke tiene oc tillbede Dend eeniste oc sande Gud, ingenlunde opsette Eders Guds frøgt, men alle tider have Gud i Hiertet oc udi Tankerne, Ingen tider gaa Guds Huus forbi, men saa ofte i finder Kiercken oben oc Eders Wej falder derhen gaa der ind oc om Eders forretninger ei tillader lang tid saa læs en andægtig Fader vor oc befall Herren dinne Weje —
 Mod Meeniskan skall i vere venlig oprigtig Tienestvillig ædru oc sandru, gierne Hielpe dend fattige oc om Eders efne icke alle tider kand vere at give den fattige saa giv Hannem et gott svar oc afvis Hannem ingenlunde med Haarde oc Wræde ord,
 Derved kand du erlange det første
 at erlange det andet
 Skall i fra Ungdommen op holde Eders Legeme Reent, Mund oc tender Daglig toes, Sky Dobbelt oc Drucken- skab, Natte sæde oc Liderlig Selskab, Horeri oc andre saadanne udyder, som bringer intet med sig uden en u-naadig Gud et svagt oc skrøbelig legeme, Kortelig att sige, Ald ælende oc lammer baade timmelig oc ævig
7. Bliver leiligheden saaledes Det i kommer till att Reise uden lands saa tager det samme fornemmelig iagt, Der hos at i uden lands icke opfører Eder som nogle aver oc Narrer, oc liderlig fortærer Eders penge, at det om sider gaar Eder som Manden der skickede En stud uden lands, oc sich om sider en Æsel Hiem igien, Men i skall baade inden oc uden Lands, fly oc skye ald slet Selskab, Holde Eder till de som er yppere oc forstaaer meere Thi udi gemeen oc Liderlig Huuse fortærer mand altid meere som i honet oc Re-

puterlig Selskab, Dernest at optegne alt huad Merkwærdig findes paa et hvert sted, sampt holde sig till ypperlig oc Lærde Mænd, Huor kand Læris oc findis nogit af det Mand søger efter, Item forske efter Et Hvert Kongl: oc Førstelig Hoffes œconomy oc andre Widenskaber, huor ved Du kand giøre dig Capable enten at tiene Dit fæderne land |: som Du est meest forpligtet om det vill Annamme ðig |: eller oc anden steds i Werden Hvor Gud oc Lycken vill —

8. Giver Gud Dig Midel oc formue da glem icke at tacke Hannem derfor, forglem oc icke at give dend fattige sin deel, Resten leg icke alt sammen an udi et brug, som enten i Kiøbmandskab, Skibsparter eller Iordgoeds, Men beholt altid een deel in Banco, paa det om det andet ved ulyckelig Hendelse eller i Krigstider maatte Ruineris oc forgaa, Du dog kand Beholde nogit igien for Dig oc Dine, at Du icke skal trøgle Dine Fiender om Brød.
9. Yp icke gierne Kiff oc trette, Men bliver du overfalden oc icke maa nyde fred, saa verge dig, oc see du mager det saaledes, at Du icke foraarsages at udfordre nogen, Men see Heller Hand Nødes at fordre Dig, Thi Det er Bedere at give dend første Ørfigen, ind som tage der imod, men slaa Aldrig till med Næfven inden Kaarden er færdig —

Aalborg d. 2 January 1721 —

(En halv Side blank.)

Falder det udi Din Lood oc Levned at følge Krigen, saa see till at du kand blive Regned iblant de Reedelige Krigs Knegte, Ærlig oc tro mod Din Konge eller Herre, Mandig Naar giøres Nødig, sindig forsigtig oc Aarwaagen, om Dig bliver nogen Commando betroed, thi det staar skammelig at mand vil sige, Naar det er gaaed ulyckelig, Hvem Havde troed Fienden skulle giort dette, saadant kand Hverken forsvare Din Ære eller Charge — Bliver Fiendes

land Eder tildeel, saa vær icke iblant de ubarmhertige Krigsfolck, Men Handle med Undersaatterne, som Du ville vere med Handled, om Du var i Deris sted — Haver Du ingen Midel men maa leve af Din gage, Da som dend er ickun Knap, vil det enten feile paa Klæderne for tæringen saa vid det er Bedere at klede dig Honet Efter Din Stand, oc at passere for een Galant Homme, ind som fortære det med Fræssen und Sauffen, Thi ieg Haver Kient Baade Genneraler oc Obrister, som har forholdt mig, att De i Deris yngre officier stand, mangen gang har sidet paa Deris Cammer oc giort Maaltid med et Stycke Cammiss Brød oc een Drick Wand eller Des sted tyndt Øll, Da Deris Cammerater Dagl: Lod Dennem Tractere i Deris Spisse Quarteerer, Men derimod sad saadane i Borg oc giæld till Begge Deris Ørne oc Havde icke een Klædning paa Kroppen, Huor over Deslige neppe Har naaed een Capitainsplatz Naar Hine alt Haver Haft Regimenter — Dette kand Din fornufft give Dig at Det er bedere at klede Kroppen vel, ind fylde det udi Bugen,

att Det første skeer gjør Siirlighed, oc Det sidste Sundhed —

d. 4 Aprill 1721.

Cymno Sophista Indicus blef tillspurt af Alexander Magnus om Gud Hvad Hand war? Suarede Hand Hannem, Dend er Gud (: sagde Hand :) Som inttet Creatur kand giøre efter det Hand gjør —

En goed Samvittighed er en Stor Trøst udi Lyckens modgang —

Det er megit Bedere med en goed Samvittighed at sove paa bare Straa, end med en ond, ligge udi en Silcke Seng —

Du Schall megit meere give Act paa Din Samvittighed, end paa Røgtet, fordi Røgtet kand tit Slaa feil, Men Samvittigheden Aldrig —

Gierighed er en Hoved Stad for alle Skam oc Laster i Werden —

Naar Som Heldst mine Kiere Børn i tencke paa Gud oc Hannem frycte oc Dyrcke, Sandelig da Skulle i icke lettelig giøre Nogit Som er Uoprichtig eller Laster Haftigt: Fordi det skulle i vide, at Eders Gierninger, blive ingenlunde udi Mørcket eller forglembde: Men udi Sin tid obenbare, Ere de da Rene oc ret sindige, Saa erlange i Low derfor hos Alle Menniske: oc ere de onde oc fule, Saa forlore i alle low oc Berømmelse hos Mennisken —

HERMES En Ægypter

war Sligt it oprigtig gemyt udi, at Naar hand kiøbte en ting aff nogen oc Hannem Syntes det kunde være Mere værd, end Dend begerede, som det solde, gaf hand enda penge till, mere end dend begerede, saa megit som Hannem Selff tyktes det kunde være værd —

ADEL Her, ADEL der
 Huo Ædelt gjør, den ADEL er —
 Naar Lycken Vorder god,
 Da Sancker Mand Mod —
 Toppen foracter Sin egen Rod
 oc Mangen Sit egit Kiød oc Blod

Saa gaar det ofte udi Verden

Naar nogen kommer til Høy Dignitet eller ære, Da glemmer de at kiende gamle Venner, besynderlig om de ere
 fattige

icke Saa, icke Saa, Mine Børn

d. 20 Sept: 1722

Trei Tingester gjør en Dommere Blind —
 Egen Nytte, Had, oc ynde
 En Dommers Øyen tit kand Blinde,
 Saa Hand ey vil forstaa oc skiøne,
 Hvad Sandhed er, oc derpaa Dømme —
 (en halv Side blank)

Glück und Unglück freud und Sorgen
Ist Mein frühe stück alle Morgen

Freulich wann ick kann
Traurig wann ick Mus
Alleseit freudig ist gefährlich
Alleseit traurig ist beschverlich
Alleseit aufrichtig ist Ærlich

Ich lase Gott im Himmel Sorgen
fur thag und Nacht fur Heut und Morgen
Doch ist dis Meine Sorg allein
Das ich mag täglich fromer Seyn
Fur alles Wehe und alles Woll
Mein Hertz Dem Höchsten Danken soll —

Glück gedult und Seit
Macht Möglich die Unmöglichkeit

Apoc: 2.

Huo Som vinder, den vil ieg give at Æde af lifsens-
træ som er udi guds Paradis —

Augustinus

Gud anseer de som strider, Hand Hielper dig som
Wansmegtis: Hand Croner dig som Vinder —

Psalmbo —

Ingen Crones uden hand Vinder
Ingen Vinder uden hand Strider
Ingen Strider uden hand haver Modstandere —

Mange Heste oc hunde gjør en Herremand til en Bonde
Mange Stude oc Kiør Gjør en Hermand till monsior

Din Meenighed oc faare stie
Huori hos os der Ord oc Ære staar
fra Siæle Ulven hende frie
oc fra de Hykle Klæde Satans faar
Driv fra os ud Dend Parder Plættet flock
Som Spinder Hemmelig paa Satans Rock.

A° 1727 Iuule Aften, fick ieg Allernaadigste Kongl: ordre at forføye mig her hid till Kiøbenhafn, uden at vide til Hvad ende, Som ieg strax efter Kom, Hvor mig ved Ankomsten Straxen¹ till Kom Hans Kongl: May's Allernaadigste befalling at trede udi Commission med Obr: Secretaire Møniken, General Major Staffeldt oc Obrister Numesen, oc indkalde Dend Heele Armée udi Dannemarck, Norge, Holsten oc Oldenburg, oc Holde Liquidation med Dennem om 6 Aars gammel afregning Arméen Havde tilgoede fra 1 Ianv: 1716 till 31 Decemb. inclus: 1721, Huor over forhen var holdet mange Commissioner, Men all sammen frugtløs, Dog blef Samme af os bragt til en god ende oc rigtighed paa 1¹/₂ Aarstid, till hans May's store fornøyelse, oc Regimenterne lige Som De af Commissionen, som blef holden paa Rosenborg Sloth, bleve expederede nød Strax Deris betalling. Imidlertid Denne Commission varde behagede det Hans Kongl: May^t allernaadigst at beskiche mig in Octobr 1728 till Virkelig Justiceraad. Efter Commissionens Slutning maatte ieg mod min Ville forlade min Deilig tieniste udi Aalborg, som ieg med Kongens Allernaadigste tilladelse overlod til min Sviger Søn Laurs Hauch, Saasom Hans Kongl: May^t allernaadigst d: 22 febr. 1729 anordnet mig som med Deputerede udi Land Etatsens General Commissariath, udi Etatsraad Møstings Sted, Som blef Stift Amtmand udi Christian Sand Stift udi Norge.

(Herefter 10 blanke Sider.)

Min Sallig Fader oc Hans Sydskindes fødsel oc Alder. —

A° 1630 paa fastelavens Fredag om Aftenen Klocken 6: er Barabara Johans Daatter Hauch fød —

A° 1632 d: 1 febr blef Lyderich Iohansen Hauch fød om aftenen Imellem 11 oc 12 Sleth —

A° 1634 d: 27 Sept: blef Knud Iohansen Hauch fød en Morgen mellem 9 oc 10 Sleth —

¹ 1728, 5. Jan. (Kgl. Ekspeditioner fra Krigskancelliet).

- A° 1637 d: 24 Ianuary paa en Tirsdag der Klocken var ved 12 om Middagen Da blef Lisbeth Johans Daatter Hauch føed —
- A° 1639: 8te Dage før Mortens Dag blef Iørgen Iohansen Hauch føed —
- A° 1642 d: 30 Novembr: Da blef Kierstin Iohans Daatter Hauch fød —
- A° 1645 d: 29 Iully Da blef Anne Iohans Daatter Hauch føed Om Natten imellem 10 oc 11^{ve} —
Ere alle sammen Annamed till dend Hellige Daab udi Riibe.
- Dette er Ald Dend efterretning min Sallig fader haver efterladt. —

Min oc Mine Kiere Sydskindes, fødsel

- A° 1661 d: 21 Juny om fredagen før Middag er os En Datter føed ved Nafn Appolone¹.
- A° 1663 Dend 2^{den} Nyt Aars dag om Fredag Aften Klocken 10 er os føed en Daatter ved Nafn Anna, Som er Død A° 1686 d. 23 May —
- A° 1664 — 18 April er os føed En Daatter ved Nafn Kierstine² —
- A° 1666 er os En Daatter føed ved Nafn Elisabeth, oc Døde 10 Ugger efter Hindes fødsel.
- A° 1667 — 10 April er os en Søn fød ved Nafn Iohannes, oc blef ickun 10 Dage gl: førind Hand Døde —
- A° 1668 d. 23 febr: om Søndag Midag er os En Søn fød ved Nafn Iohannes³ —
- A° 1670 — 19 Jully en Tirsdag nogit over Middag er os en Søn fød ved Nafn Knud⁴ —

¹ død i høy alder.

² død i goed alder.

³ død i goed alder.

⁴ død i beste aar.

A° 1671 — 20 Octobr en Søndag en time før aften er os en Søn fød ved Nafn Berthel.

(her er tilføjet: lever saa længe Gud vil 1738*)¹

A° 1676 d: 5 Jully ved Middagstid er os En Søn fød ved Nafn Jens² —

A° 1678 — 8 Juny er os En Søn fød ved Nafn Christopher³ —

NB Saadan min Sallig faders egen optegning, angel: oven Staaendis Aar oc Fødsel Lydende Testerer Berthel Hauch.

Efter min Sal: Moders Død giftede Sig min Nu Sal: fader igien med Iohanne Pedersdatter Som var Hannem udi Hans alderdom en megit Dydig Kone, avlede Sammen En Søn Naunlig Peder Hauch⁴, Som lever indnu oc boer i Wendsysel. —

Mig oc, Min Kiere Hustru Elisabeth Westengaard Huis Brølups Høytid Støed paa Hollufgaard udi Fyen d 28 May A° 1704 Haver Gud Naadelig oc faderlig Velsigned med følgende Børn —

A 1705 — 15 Marty en Syndag Morgen Klocken 3, er os en Daatter fød, Som udi Dend Hellige Daab er kaldet Maria⁵ Christened i Guarnisons Kiercken af

* Antagelig samtidig hermed har Bærthel Hauch i Margen tilføjet nogle af de omstaaende og nedennævnte korte Notitser om enkelte af de omtalte Personers Død. Disse Notitser ere vistnok fortsatte af hans Svigerdatter Kancelliraadinde Margrethe Cathrine v. Hauch f. Schrader, der efter at være bleven Enke 2. Gang en Tid var Priorinde for Estvadgaard Kloster, men resignerede 1792 til Fordel for en Fru Bibow og tog Ophold hos sin Søn Justitsraad v. Hauch i Viborg, hvor hun døde 1806, 4. Maj. Rækken af Bogens Ejere kan herved følges, idet Kaptejn v. Frisenbergs Enke 1853 arvede sin Farmoder, den ovennævnte Justitsraad v. Hauchs 89 Aar gl. Frue.

¹ NB: Døde † 1741 d. 7de Novembr i Det 71de Aar, Er nedsat i Garnisons Kircken ved Alteret.

² Nylig død (∴ vistnok o. 1738 jvf. foran).

³ død till St. Petersborg.

⁴ døde 1742 d. 21 Octobr i Sin beste alder.

⁵ Døde 1739 d. . . . Er nedsat med Sin Sal: Mand i Wor Frue Kiercken i Aalborg under Magistratens-Stoel.

Mag: Knud Tommerup, Holt over Daaben af Capitain Schachts frue, faddere Iomfrue Hopp, Capitain Vieregge Erich Westengaard og Iurgen Schwartz.

A° 1706 — 21 Iully en Onsdag Morgen Klocken 5^{1/2} er voris 2^{den} Daatter fød oc udi Daaben kaldet Anna Sophia Holt over Daaben af Regimentsquart^m Kihlings Hustru, fadere, Maria Schwartz Obz: Lieut: Kaphengst, Assessor Schavenius oc Peder Bentzon — d 22 Decembr: Samme Aar, Døde dette lidet Barn oc blev begravet i Guarnisons Kiercken — Herrn gaf Herrn tog, Herrns Naven vere loved till ævig tid. —

A° 1707 d 9 Novembr. en Onsdag Aften Klocken Mellem 8 oc 9, er os En Søn fød, Som Løverdagen d 12 hujus blef udi Dend Hellige Daab kaldet Christian Uldrich¹ Holt over Daaben af Hindes Høye Naade Sahlig Statholder oc feld Marschalk Christian Gyldenløves efterlatte gemahljnde, fadere Frøcken Kuhla Hans Høye Excellence Hr General Admiral Gyldenløve, Brigadier Bielcke oc Capitain Banner. Barnets Navn er efter begge Gyldenløver.

A° 1709 — 12 April En Fredag Klocken 11^{1/2} mod Midtag er os En Søn fød, Som — 15 April blev Christened, Holt over Daaben af Etats Raad Hiortes Frue, fadere Else Kierstine Westengaard Staldmester Haxthausen Obrist Lieutenant Kleinow oc Major Deman Barnet opnefnd efter min Sallig Fader Iørgen Iohan².

A° 1711 — 25 Janu: En Søndag Klocken 10 Er os fød En Daatter, Kaldet i Daaben Elisabet Kierstine Holt over Daaben af Brigadierjnde Bigen Faddere, Iomfr:

¹ Døde 1739 d 11 Junij udj Sin Beste alder og blev hensat i Clarup Kiercke.

² Dette føde Gudsborn tog Herrn till sig ved en sagte og Sl: Død — 11 Juny 1731 blev begravet for altrnit udj Guarnisons Kiercken.

Line Brigadier Gaffron, Major Bernekow oc Krigs Comss Himmelstrup — 9 Febr; Samme Aar, Døde dette lidet Barn oc blev nedsat i Guarnissons Kiercken Hos Sin Sal: Søster —

A° 1713 — 19 April en Onsdag formiddag Klocken 11 Har Gud velsigned os med En Søn Som — 21 Ditto blev Christened Holt over Daaben af Commissaire Hahnes frue, fadere Anne Maria Westengaard, oc Hindes Kiereste Johanesh Schultz, Appotecker Becker oc Nicolaus Stubæus. Barnet opnefnd efter min Kierestes Sall: Fader Iens Erich¹. — 9 Novembr. 1715, Døde denne Liden Søn, oc Blev ned-satt udi Guarnissons Kiercken Hos sine Sallige Søstere —

A° 1715 — 17 Jully om Natten Klocken toe Blev os fød En Søn, Som dend 20 Ditto blev Christened oc kaldet Friderich — Holt over Daaben af Madame Schwartz, fadere Mademoiselle Kragerup Monsr Weisse M° Soelberg oc M° Rasmus.

A° 1717 — 1 Martij om Morgenen mellem Klocken 4 oc 5 Er os En Søn fød Som dend 3de Dito i Dend Hellige Daab blev kaldet Iens Erich Holt over Daaben af Obr:jnde Staffeldt, fadere Iomfr: Hagen, General Lieutnant von Eynden oc Etats Raad Weise —

NB Mine for anførte Kiere Børn ere Alle sammen

¹ Bærthel Hauchs Svigerfader, den før nævnte Jens Erichsen Westengaard (f. 1633, 3. Jan. † 1689, 20. Dec.), blev 1677, 5. Dec. øverste Borgmester i Odense og var desuden Ejer af Herregaarden Dallund (nu Stamhus i Familien Blixen-Finecke). 1674, 20. Sept. stod hans Bryllup paa Odense Raadhus med Maren Bang, en Datter af Superintendenten over Fyns Stift, Biskop, Dr. teol. Niels B., ved hvis Død 1676 Westengaards Hustru arvede Herregaarden Hollufgaard. Hun giftede sig anden Gang 1691, 21. Dec. m. Krigs- og Landkommissær Otto Pedersen Himmelstrup, Herre til Ørriidslevgaard, Hollufgaard og Dallund († 1709). [Jvf. O. Westengaard: Oplysninger om Familien Westengaard, Biografisk Lexikon VII. S. 449 og Trap: Kongeriget Danmark ved Weitemeyer III. S. 465 og 503—4.]

Døbte af Mag: Knud Tomerup udi Guarnison Kiercken i Kiøbenhafn.

- A° 1718 — 8 April om Morgenen Er os fød en Daatter Som 3^{die} Dagen blev Christened i Budolphi Kierke udi Aalborg af Mag: Claus Reinberg oc kaldet Elisabeth Sophia, Holt over Daaben af frue Baronesse Gerstorf, fadere, Madame Lousen, Bishop Thestrup, Cammerraad Thombsen oc Borgemester Gjørup — Denne liden Daatter Døde — 27 Juny 1719 oc blev nedsatt i vor frue Kierke udi Aalborg —
- A° 1720 — 6 Janu: om Morgenen er os fød en Daatter Som er Døbt af Mag: Aspack till vor frue Kierke oc kaldet Henricke, Holt over Daaben af fru ^{ral} Majorinde Rosenauer, fadere Jomf: Lovise Himmelstrup, General Major Rosenauer Obrist Lieutn: von Deden oc Capit Lieut. Peter Himmelstrup.
- A° 1721 — 1 Iuni Døde denne liden Daatter oc blev nedsatt i vor Frue Kierke hos Sin liden Sl: Søster — Herrn gav Herrn tog, Herrns Navn vere loved udi ald Ævighed — Ammen.
- A° 1721 — 7 Iuny om Afftenen Klocken 7 Har Gud Naadelig oc faderlig velsignet voris Ægteschab med En Søn, som — 11 Dito blev Christened i vor frue Kierke af Mag. Sixtus Aspack oc kaldet Johan, Holt over Daaben af frue Generalmajorjnde Levetzou, fadere, Min Daatter Maria Hauch, hr: General Major Levetzou, Stift Amtmand von Pentz og Iuncher Poulsen till Gunderupgaard¹. —

¹ Af de ved Børnenes Daab nævnte Faddere var Erik Westengaard (f. 1677 † 1751) kort i Forvejen udgaaet af det ridderlige Akademi i Kjøbenhavn, senere blev han Proviantkommissær i Citadellet Frederikshavn. Marie Cathrine Westengaard (f. 1682) blev 1704 gift med Regimentskvartermester Jørgen Schwartz, Herre til Grevens Vænge. Else Kirstine Westengaard (f. 1686) blev 1709 gift med Konsumptionsforpagter, Raadmand og Købmand i Slagelse Peder Jensen, Herre til Bonderupgaard. Anna Marie Westengaard (f. 1687, † 1774) blev først (1713) gift med Købmand Johannes Schultz, senere med Købmand Peder Hessel, begge i Roskilde. Anna Margrethe Westengaard

A 1724 Medio Ianu: — Døde denne Liden Søn oc blef ind sat i frue Kiercke under Alteret hos Sine 2de Syskinde —

Saa er mine trende Børn som er tillagt udi Jylland Sallig udi Herrn hen faren oc hen soved. Wi kommer till Dennem, mer de icke till os —

A^o 1728 d. 11 Juni Klocken 5 om eftermiddagen Bort kalde Gud min Dydige oc Hierte fromme Koene Elisabeth Westengaard udi hines Alders 43 Aar 22 Ugger oc 5 Dage efter at wi Havde Leved Sammen udi et Christelig oc Kierlig Ægteskab 24 Aar oc 14 Dage. — Saa er Da min timelig Glæde endet oc min Sorig først optendet, Den dydig frome Siel war begavet med Dyd oc Gudfrøgtighed, Wenlig oc Sagtmodig, en Hiertens huld Koene mod hines Mand, en ret omhygelig Moder for wore Børen, ja kort at sige Hun war begaved med alle de Dyder oc Qualiteter som det ypperste fruen Timmer i denne Werden kand beside, Hun Tiente Gud trolig oc uden hykleri bad trohiertig aarle oc Sildig for sig Self hines Mand oc Børn, Sørget alle tider for os, Saa ieg med Sandferdig-

(f. 1679, † 1758) ægtede 1703 Raadmand og Købmand i Aalborg Jørgen Lowson, af deres Børn blev Andreas Georg Lowson (f. 1704, † 1758) Etatsraad og Højesteretsassessor, Jacob L. (f. 1708, † 1777) Etatsraad og Kommitteret i Rentekammerkollegiet, han oprettede et Familielegat, hvis Rester (45,000 Kr.) 1856 bleve delte mellem de beslægtede Familier Westengaard og Schultz, medens Haucherne glemte at melde sig. Sidstnævntes Søn Kand. jur. Jens L. (f. 1749, † 1801) oprettede 1779 Herregaarden Basnæs med Gods til et Stamhus, 1783 blev dette med kgl. Bevilling erstattet af en Fideikommiskapital, der nu udgør 85,700 Kr. og besides af Fru Dagmar Møller-Lowson i Thisted. De nævnte Westengaard'er vare alle Bærthel Hauchs Hustrus Sødskende. Peder Himmelstrup, der 1731 blev Fyrforvalter ved Skagen og Anholt og 1751 fik Oberstløjtnants Karakter, samt Lovise Himmelstrup vare Børn af Hauchs Svigermoder i Ægteskab med førnævnte Krigskommissær H. Lovise H. (f. 1700, † 1759) blev 1721 gift med Provst Bolle Mørch (f. 1682, † 1765). — Størstedelen af de andre Faddere vare Bærthel Hauchs Embedsbrødre og deres paarørende.

hed Kand tilskrive Hinde ald den naade oc Barmhiertighed Gud har bevist mod mig er sked for hindes inderlig forbøns Skyld — Efter den fromme Siels Død, har ieg ladet hinde Hæderlig begrave udi vor frue Kierke i Aalborg d. 25 Juny samme Aar, oc Som ieg efter Hindes Død ei kunde bewise nogit mere gott mod den Sahl: Siel, har ieg til Hindes udødelig Ære Minde ladet Den Parentation Som hr: Assessor oc Dom Proubst udi Aalborg Mag: Sixtus Aspack holt over Hinde ved Trøcken udgaa¹, Huor udi Det Guds Barns Dyd, gudfrøchtighed oc oprichtighed Sandferdig beskrives. —

Ach Sorig oc Wee min Glede er endt
 Min Krone er borte, mit Hierte bespændt
 Naar ieg Reiste ud, Naar ieg Kom Hiem
 fant ieg min Glede i min trofaste Wen
 War ieg i Modgang oc Kummerlig Sorg
 Hun snarlig Wiiste att were min borg
 Gud onde mig Snart at ende mine Dage
 oc Komme i Himerig til min Ægte Mage

Jeg oc Werden vare Hinde icke wærd, Der foretog Gud Hinde, mit i Hindes Gudfrøgtigheds Øvelse til sig —

Efter Hustruens Død har Bærthel Hauch med Undtagelse af de faa foranførte Noter kun i ringe Grad beskæftiget sig med sin Slægtbog. Samtidig med at han beskikkedes til Generalkrigskommissariatsdeputeret, blev han ogsaa Direktør for det danske Krigerhospital og Officéernes Enkekasse, og 1741, 3. Feb. indtraadte han som Assessor i Højesteret. Foruden en større Part i Dallund ejede han Godserne Sohngaardsholm og Bonderupgaard og

¹ Jvf. S. Aspath: Ligtale over Fru Elisabeth Westengaard Velbyrdige Hr. Krigs-Raad Hauchs Frue.

var i det hele taget en meget formuende Mand, der førte et flot Hus i Kjøbenhavn. I hans Dødsbo fandtes der Malerier af ham og Hustru, men de ere desværre forlængst ude af Slægtens Besiddelse og eksistere næppe mere. Det tør haabes, at man af hans egne Optegnelser har faaet et varmere og blodrigere Billede af hele hans noble Personlighed, end selv det bedste Maleri kunde have givet.
